

Motion till riksdagen 2005/06:Ub224

av **Anne-Marie Ekström (fp)**

Invandrarakademin vid Högskolan i Borås

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att göra Invandrarakademin i Borås med filial i Dalsland till en nationell resurs.

Motivering

I Sverige finns många utomordentligt kompetenta personer av utländsk härkomst, många med akademisk utbildning eller motsvarande. I Västra Götaland finns cirka 2 000 arbetssökande med utländskt medborgarskap och akademisk utbildning. Dessutom finns ett antal personer med utländsk högskoleutbildning och svenskt medborgarskap. Huvuddelen av dessa personer finns i Göteborgsområdet och i Borås men även Trollhättan och Skövde har förhållandevis stora grupper av personer med utländsk högskoleutbildning.

Invandrade akademiker en resurs i samhället

Personer med utländsk högskoleutbildning tvingas ofta att acceptera arbeten av mycket enkel natur, utan att samhället söker ta vara på den kompetens som de har med sig i bagaget när de kommer till Sverige. Lika allvarligt är det att de utländska akademikernas självförtroende försvagas. Detta påverkar inte bara deras egen hälso- och livssituation, utan också barnens, kanske i tredje och fjärde led.

Den resurs som invandrade akademiker utgör måste tas till vara i det svenska samhället. Arbetsmarknaden behöver utbildad personal. Dessutom finns det risk att det i framtiden blir svårare att motivera barn till invandrade akademiker att skaffa akademisk eller annan högre utbildning om föräldrarna

Fel! Okänt namn på

själva inte kunnat tillgodogöra sig eller haft nytta av sin egen akademiska utbildning i Sverige. Även för barn och ungdomar som inte haft en förälder med akademisk examen är det viktigt att ha bra förebilder.

Ta till vara kompetensen

Det är viktigt att Sverige tar till vara den kompetens som finns bland invandrare och utvärderar deras tidigare kunskaper. Det har tyvärr tagit allt för lång tid för regeringen att inse detta. Därför brådskar det att komma igång med validering.

Invandrarakademin i Borås

Invandrarakademin i Borås är ett samarbetsprojekt mellan Högskolan i Borås, Sjuhärad's kommunalförbund, Flyktingmottagningen i Borås kommun, Arbetsförmedlingen i Borås, Vuxenutbildningen i Borås samt Industri- och Handelsklubben i Borås. Även med Integrationsverket och Migrationsverket finns ett nära samarbete. Invandrarakademin i Borås har nu pågått i tre år med ett lyckat resultat. Av de 54 elever som till och med höstterminen 2003 antogs till utbildningen har 16 fått ett arbete i nivå med sin utbildning och 28 kompletterat sin akademiska examen till en högre nivå eller studerar vid Invandrarakademin.

Under 2004 har också en ”filial” startats i Dalsland, genom samverkan med flyktingmottagningen i Åmål, arbetsförmedlingarna i Dalsland, Vänersborg och Uddevalla, Dalslandsvi, Industriföreningen i Åmål samt Näringsliv Dalsland. I år har dock inget intag gjorts på grund av brist på resurser.

Invandrarakademin utvärderar de sökandes kompetens, både formell och reell kompetens, för att utröna inom vilka områden kompletteringsutbildning bör ges för att öka anställningsbarheten och ge spetskompetens. Förutom kompetensvalidering och kompetensutveckling ger Invandrarakademin ett personligt stödande och uppmuntrande mentorskap. Inom verksamheten utvecklas system för att värdera reell kompetens för att kunna ta till vara de möjligheter som nu finns till en friare bedömning av behörighet. En för samhället så viktig verksamhet som att utvärdera de kunskaper invandrare har med sig från sitt hemland måste ges högre prioritet. Studenterna får också stöd i att utveckla en personlig meritportfölj enligt svensk standard.

Invandrarakademin i Borås – en nationell resurs

Invandrarakademin är också en värdefull resurs för att stimulera potentiella studenter i invandratäta områden i Sverige att efter gymnasiestudierna kunna fortsätta med akademisk utbildning.

Det är viktigt att ta vara på de exempel som lyckats. Dessa måste få fortgå och ligga till grund för vidare forskning och utveckling inom området att

Fel! Okänt namn på

utvärdera kunskaper och kompetens som invandrare har med sig från sina hemländer.

Det goda resultat som Invandrarakademien visat genom att så många studenter har fått arbete innebär en samhällsekonomisk vinst. Dessutom har det svenska samhället tillförts en resurs, genom att dessa studenter kan nyttiggöra sina utländska akademiska examina i Sverige, som utgör ett gott komplement till den redan befintliga svenska akademiska kompetensen.

Någon motsvarande verksamhet finns inte vid någon annan högskola eller något universitet i landet. För att genomföra de intentioner som Invandrarakademien har och bättre kunna ta till vara invandrade akademikers kompetens både till gagn för dem själva och för hela det svenska samhället behövs dock en mer långsiktig planering. Invandrarakademien bedrivs idag som projekt och projektet upphör 2006. Invandrarakademien får beröm bland annat i rapporten *Öppna dörrar – Sänkta trösklar* (Ds 2004:22) men inga nya pengar tillförs.

Kortsiktiga nedskärningar i resurser till högskolan får inte medverka till att en så viktig utbildning tvingas upphöra. Därför är det angeläget att Invandrarakademien permanentas och blir en nationell resurs. Detta bör gälla även "filialen" i Dalsland. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 22 september 2005

Anne-Marie Ekström (fp)